

The Oldest
and Most
Popular
Slovene
Newspaper
in United
States of
America

AMERIKANSKI SLOVENE

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI;
ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKÉ ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH

(Official Organ of four Slovene Organizations)

Najstarejši
in najbolj
priljubljen
slovenski
list v
Združenih
Državah
Ameriških.

ŠTEV. (No.) 107

CHICAGO, ILL., TOREK, 6. JUNIJA — TUESDAY, JUNE 6, 1933

LETNIK (VOL.) XLII

Papež obsodil Španijo - Razstava čimdalje bolj obiskana

NOVI ŠPANSKI ZAKON, KI JE NAPERJEN PROTI CERKVI, DAL PAPEŽU POVOD ZA OSTRO KRITIKO. — IZ CERKVE SO IZOBČENI VSI ŠPANSKI VODITELJI, MED NJIMI TUDI PREDSEDNIK ZAMORA SAM.

Vatikan. — Papež Pij je izdal preteklo soboto ostro encikliko, ki je bila razposlana vsem škofom sveta, v kateri je na najstrožji način obsodil vladno in sploh vse vodilne politične osebnosti v Španiji vsled resnega duhovnega zločina, ki so ga izvršili. Povod za ta nastop je dal sv. Očetu novi španski zakon, po katerem se zapleni vse cerkveno premoženje in se proglase cerkve za last države. Zakon je bil pred par tedni sprejet od parlamenta, predsednik Zamora pa ga je podpisal v petek.

Istčasno pa je papežev državni tajnik objavil, da so avtomatično izobčeni iz katoliške cerkve vsi voditelji španijske, ki so kaj pripomogli, da se je uveljavil novi zakon. Okrog sto oseb je na ta način izobčenih, med njimi tudi predsednik Zamora. Izobčenje se ni proglasilo s posebnim odlokom in tudi imena izobčenih se niso objavila; papežev tajnik je namreč pojasnil, da čin, ki so ga izvršili, je avtomatično podvržen izobčenju po kanonskem pravu. Senzacijsko ne je zlasti to, da je podvržen izobčenju tudi predsednik Zamora sam; ta mož je namreč znan kot vnet katolik; pod močnim pritiskom socialistične večine v parlamentu pa se je čutil prisiljenega, da je zakon podpisal; odlašal je s podpisom do zadnjega dne, s čimer je hotel pokazati, kako zelo obsoja novi zakon.

Papež v svoji encikliki navaja osem glavnih točk, iz katerih obstoji zločin španske vlade, in sicer: Cerkev in država se ločijo. Nadzorovanje bogoslužja, pouka v katoliških šolah, podeljevanja sakramentov umirajočim in pokopavanja mrtličev od strani države. Cerkev je bila oropana svojega imetja in prisiljena, da plačuje davke; poleg tega so vse cerkve in katoliške šole proglašene za last države. Verski redovi, ki prisegajo pokorščino še kateri drugi oblasti poleg države, so zatrti. Država je proglasila, da smatra Kristusovega namestnika za tujezemskega oblastnika. H koncu je pozval papež španske vernike, naj se poslužijo vseh zakonitih sredstev, da razveljavijo ta osvojevalni novi zakon.

ODLOŽITEV ITALIJANSKEGA POLETA

Rim, Italija. — 24 italijanskih vojaških aeroplanov, ki so namenjeni, da napravijo skupen polet v Chicago na svetovno razstavo, je bilo zaradi slabega vremena, da niso mogli priti s poletom pretekli teden, kakor so namenjali. Vremenske prilike so za sedanjí čas tako izjemoma slabe, da sploh ne vedo, kdaj jim bo mogoče, da se dvignejo v zrak. Samo toliko lahko rečejo, da enkrat tekom tega meseca.

NAVAL NA RAZSTAVI

Število posetnikov razstave se množi. — Ugodne vozne cene na železnih cestah.

Chicago, Ill. — Dočim je bilo število posetnikov na svetovni razstavi do zdaj ob prazniških tako, da je prekašalo vsako pričakovanje, se je pričel opažati tudi ob delavnikih čimdalje večji naval. Tako so preteklo soboto zgodaj popoldne vrele trume ljudstva na razstavne prostore pri vseh vhodih in že je kazalo, da bo njih število prekašalo število obiskovalcev na Spominski dan; oblačno vreme pa, ki je pozneje nastopilo, je ustavilo nadaljnji večji dohod; kljub temu pa si je ta dan ogledalo prostora nad 66.000 ljudi, kar je do zdaj za delavnike največje število.

Opazilo se je, da se je po 1. juniju zvišalo število posetnikov. Določeno je bilo sprva namreč, da se razstava odpre 1. junija, in tako je mnogo tujcev že v naprej določilo svoj dan prihoda po tem dnevu. Kakor znano se je otvoritev prestavila na 27. maja, ker se je upalo, da bo tedaj predsedniku Rooseveltu mogoče priti k otvoritvi, a bil je tudi tedaj zadržan po važnih opravkih, da se ni mogel udeležiti.

Vabljuje za posetnike izven mesta so skrajno znižane vozne cene, ki so jih za časa razstave dovolile železniške družbe. Tako nudijo železnice povratno vožnjo v Chicago, ako se povratek izvrši pred 15. novembrom, za eno in pol voznino v eno smer; za povratek tekom enega meseca za eno in eno tretjino voznine; za povratek tekom 16 dni pa celo za eno in eno desetino voznine. Še znatno bolj znižane vozne cene pa so določene za tiste, ki tekom junija in prvih dveh tednov julija vzamejo povratni voznolistek s povratkom tekom desetih dni. Mnoge železnice so dovolile še poseben popust za skupine treh ali več oseb.

ZMEDA Z MODERNIMI ŽENIDBAMI

Chicago, Ill. — Zdravnik dr. P. E. Duffee, 1018 North State St., se je preteklo leto na skrivaj razporočil od svoje žene, katero je tri leta prej poročil. Takoj nato pa se je poročil z neko drugo žensko. Pretekli teden pa je bila na zahtevo prve žene razporeka razveljavljena in na podlagi tega bo moral zdravnik pustiti svojo drugo ženo in se povrniti nazaj k prvi. Protest mu ni nič pomagal; sodnik je stal na stališču, da so dolžnosti do prve žene glavnejše kakor dolžnosti do druge.

ŠIRITE "AMER. SLOVENCA!"

NEMCI "REŠUJEJO" NEMŠKO KULTURO

Kakor je bilo poročano, so hitlerjevske čete zaplenile vse knjige, ki so jih mogle najti, katere niso pisane v strogo nemškem duhu. Iz teh knjig so nato napravili grmado in jih zažgali. Gornja slika nam kaže tak prizor v Berlinu. Podobno se je isto noč godilo v mnogih drugih nemških mestih širom države.

ODLOČITEV GLEDE ZLATA

Klavzula v obveznicah plačilnosti v zlatu odpravljena.

Washington, D. C. — Od senatske zbornice je bil preteklo soboto odobren in predsedniku Rooseveltu predložen v podpis zakonski predlog, ki končno veljavno urejuje stališče glede zlatih obveznic. Po tem zakonu je v vseh pogodbah razveljavljena takozvana zlata klavzula, kjer se določa, da se mora plačilo izvršiti v zlatu. To velja enako za vladne, kakor tudi za privatne obveznice. V bodoče se prepoveduje, da bi se taka določila glede zlata vključevala v pogodbe. Vse obveznice se morajo izdelati kot plačilne v zakonitem denarju.

ZNIZANJE VOZNINE NA TAKSIJIH

Chicago, Ill. — Za vožnjo v taksijih v tujakšnjem mestu je bila cena znižana od preteklo sobote naprej, in sicer za pet centov. Znižanje bo na ta način, da se bo od prve četrtine milje računalo 20 centov, namesto dosedanjih 25. Ostala pa bo prejšnja cena 10 centov za vsake nadaljnje pol milje.

AEROPLANSKA NEZGODA BIVŠEGA SENATORJA

Tusla, Okla. — Bivši senator J. A. Reed je k sreči ušel težjim poškodbam v aeroplanski nesreči, ki se je pripetila na tujakšnjem letališču. S štirimi drugimi potniki se je na meraval Reed odpeljal v Dallas, Tex. Ko pa se je aeroplan dvignil kakih 30 čevljev visoko, je nenadoma odpovedal motor. Ako bi bilo polje pred njim prosto, bi bil pilot lahko pripeljal letalo varno na tla; bil pa je pred njim hangar in nevarnost je bila, da ne zadene vanj. Zato je letalo obrnil, s čimer pa mu je vzel veliko hitrosti, da se ni mogel več vzdržati v zraku. Trije potniki so dobili manjše poškodbe, četrti je ostal nepoškodovan.

KRIŽEM SVETA

Rim, Italija. — V petek je semkaj prišel z aeroplanom avstrijski kancler Dollfuss, in sicer zato, da bo podpisal konkordat, ki ga je Avstrija nedavno sklenila z Vatikanom.

London, Anglija. — Kardinal F. Bourne, westminsterški nadškof, je pretekli petek resno zbolel. Meseca decembra je dobil napad pljučnice, ko je šel na obisk v Vatikan, in od tedaj ni mogel več priti do trdnega zdravja.

Nice, Francija. — V nekem tujakšnjem hotelu je bil pretekli teden najden mrtev Nikolaj Karadžordžević, bratranec jugoslovanskega kralja Aleksandra. Kakor se je ugotovilo, je smrt nastopila, ker je užil preveliko množino narkotičnih sredstev.

Garden City, L. I. — Na tujakšnjem Roosevelt letališču je izbruhnil požar pretekli petek, ki je uničil 28 aeroplanov. Povzročena škoda se računa na pol milijona dolarjev. Kako je ogenj nastal, se ne ve.

KONEC DOBIČKANOSNEGA DRUŽABNIŠTVA

Chicago, Ill. — Dobro sta izhajala 65letni A. Capek, 1656 So. Throop St., in A. Kripner, živeč istotam. Capek je slep, Kripner pa brez dela. Tako sta pred nekaj meseci sklenila družabništvo. Kripner je Capeka vozil na vozleku in skupno sta beračila po cestah. Na Spominski dan pa je Kripnerja prišla muha in pritožil se je Capeku, da ni dovolj plačan, ter zahteval povešček. Capek je zahtevo odbil, naker je Kripner planil nadenj, ga pretepel in mu grozil z nožem. Capek je klical na pomoč, in neki policist, ki je slišal krike, ga je rešil iz neprijetnega položaja. Pretekli petek je bila sodnijska obravnava, pri kateri je bil Kripner obsojen na globo \$100. Mož je obžaloval svojo naglo jezo, kajti, kakor je dejal, je bila to dobičkanosna trgovina. Napravila sta namreč na dan povprečno po \$10 in dobro živela pri tem.

ANGLIJA NE BO PLAČALA

Obrok, plačljiv 15. junija, bržkone izostane.

London, Anglija. — Za gotovo se pričakuje, da Anglija ne bo plačala svojega obroka za vojne dolgove Ameriki, ki bo plačljiv 15. junija. V diplomatskih krogih se domneva, da se bo vprašanje teh dolgov rešilo na ekonomski konferenci kot ena prvih točk, in bo zaključeno med 12. junijem, ko se konferenca prične, in 15. junijem, ko bodo obroki plačljivi. Že v decembru, ko je plačala svoj tedanji obrok, se je Anglija izrazila, da se tedanje plačilo ne sme smatrati kot znamenje, da namerava Anglija redno plačevati svoje obroke v naprej.

AMERIKA BO ZAHTEVALA INSULLA

Washington, D. C. — Kakor govore vesti, bo justični departament napravil nov poziv, da prisli Sama Insulla, da se iz Grčije, kjer zdaj prebiva, povrne nazaj v Ameriko. Kakor znano, se je prvi poziv konesrečil, kajti Grčija je odbila zahtevo, da bi izročila Insulla. Pod kako obtožbo se bo pa zdaj poskusila ekstradicija, še ni znano.

USODEPOLNA EKSPLOZIJA

Long Beach, Cal. — Sedem oseb je prišlo ob življenje in povzročene je bilo škode, ki presega milijon dolarjev, pri eksploziji, katere se je pripetila pretekli petek na nekem tujakšnjem oljnatem polju. Par poslopj v bližini je bilo skoraj dobesedno pogrnanih v zrak. Sledil je požar, ki je bil tako silen, da se sploh ni mogel nihče približati, da bi skušal gasiti. Prestrašenost prebivalstva je bila tem večja, ker je še vsem živo v spominu katastrofa, ki jo je povzročil potres 10. marca.

reč na dan povprečno po \$10 in dobro živela pri tem.

Iz Jugoslavije.

ŽALOSTNA POVEST O SLOVENSKEM MLADENIČU, KI JE ŠEL ZA SREČO V TUJINO. — NEVARNO REŠEVANJE PONESREČENEGA WISIKA. — SMRTNA KOSA. — DRUGE VESTI IN NOVICE.

Za srečo je šel ...

Tucquegnieux, 11. maja. — Lani so nekateri naši delavci zapustili rudnik v Aumetzu in se odpravili iskat sreče in zadovoljnosti "na kmete" v južno Francijo. Mimogrede bodi omenjeno, da se sedaj vsi ke-sajo in se razočarani vračajo.

Med delavci, ki so odšli, je bil tudi Alojz Jermančič, doma iz Tržišča (Vrtača) na Dolenjskem. Fant je bil priden in varčen. V prostem času je zabaval tovariše s svojo harmoniko, ki niso niti od daleč slutili, kako trpi Jermančičeva duša, med tem, ko se oni veselijo in plešejo. Ni bil pijanec in zapravljivec, kakor drugi, zato si je prihranil vsotico denarja in sanjal o zakonski sreči, ki jo bo užival s svojo nevesto, ki je živela v domovini. Ona pa se je poročila z drugim. Od tedaj Lojze ni bil več vesel.

V soboto 29. aprila t. l. pa je našel g. K., pri katerem je omenjeni stanoval, pismo, v katerem sporoča Jermančič, da je kriv njegovi neizbežni usodi "dolga in pa ona, ki ga ni počakala." Sedem dni nato so ga potegnili mrtvega iz nekega ribnika. Očividce piše, da je bil to grozen prizor.

To bi bilo kratko poročilo o nesrečnem koncu mladega Slovenca v tujini. Ta slučaj pa ni osamljen, ampak moramo na žalost priznati, slučajev, ki se ravno tako, ali še nesrečnejše končajo, ki pa niso popisani. Pa je dobro da niso. Preveč bi nam bolelo, če bi vedeli za vse gorje naših sinov.

Vol za davke

Metlika 14. maja. — Ko-stelcu, po domače Rajkotu iz Drašič se je primerilo, kar se je že tudi mnogim drugim, da ni imel s čim plačati davkov. — Kako bo siromak plačal, ko ni pa od nikjer nič dobiti. — Zaplenili so mu tedaj vola in hajdi z njim v Karlovac na sejem. Vol je bil vreden, tako le med brati, svojih 1400 Din. Prodan je pa bil za 850. — Pred nedavnim so bili v podobnih okoliščinah prodani novi čevlji — veliko parov, — za niti polovično ceno, kakor so stali.

Truplo ponesrečenca najdeno

V zadnji številki tega lista je bilo poročano o nesreči mladega turista S. Wisiaka iz Ljubljane, ki se je ponesrečil v Kamniških planinah. Reševalci, bilo jih je 25, so imeli zelo naporno delo. V sneženem plazju so iskali ponesrečenca celo noč, med tem delom so tudi snježeni viharji in občuten mraz jih je stresal do kosti. Morali so tudi imeti vedno razpostavljene straže, ki so strogo pazile, da bi pravočasno opozorile na nevarnost, ker se je bilo bati novih plazov, kateri bi lahko zasuli vse skupaj. Proti poldnevni naslednjega dne, se je šele posrečilo, da so prišli do ponesrečenca, ki je bil kakih 10 čevljev globoko v snegu. Imel je sicer zlomljeno nogo, vendar druge poškodbe niso bile tako hude. Zadušil se je pa, kakor so doglali zdravniki, takoj, ko ga je zakril sneg, ki je bil moker. Nesrečni mladenič je bil star komaj 25 let in bil edini sin svojih staršev, poleg katerih zapušta še dve sestri.

Drzen vlom

V Paradižu pri sv. Barbari v Halozah, so neznani storilci vlomili v sobe revidenta vinčarske zadrage in odnesli vso posteljnino, veliko galice, žganja, vina, kuhinjske in porcelanaste namizne posode in več drugih vrednih reči.

Nesreča starčka

V družbi dveh svojcev se je podal nad 70 letni Anton Koritnik iz Radeč na hrib Planino kositi resje. Pri delu je staremu možu spodrsnilo, da je zdrčal navzdol nad 900 čevljev daleč. Pri tem se je tako poškodoval, da je nekaj dni nato poškodbam podlegel.

Smrtna kosa

V Hurlju je umrla Franca Vrhovec, po domače Bitencova, stara 55 let. — V Ljubljani je umrl Franc Lavrič, bivši veletrgovac star 89 let. — V Babnem pri Celju je umrla Marija Mirnik, prevzitarica stara 73 let. — V ljubljanski bolnici je umrla Marija Brus, rojena Oblak, z Viča.

Dve dopisnici

Pred kratkim je dobil nekdo v Ljubljano dve dopisnici, obe je dobil isti dan in obe sta bili oddani na pošto istotako na isti dan. Razlika med obema dopisnicama je ta, da je bila ena oddana na pošto v Foči v Bosni, druga pa v Chicagi (Amerika). Dasi je precejšnja razlika med krajema, sta vendar obe dopisnici rabili enako število dni, predno sta prišli naslovljencu v roke, namreč 10 dni.

Nezgoda

Pri nekem padcu se je kmečki sin 24 letni Janez Sajovje iz Gorič pri Golniku prav nevarno poškodoval.

To so ptičke, kaj?

Dve prebrisani deklici v Ljubljani, s katerimi ima ljubljanska policija vedno dovolj opravila sta nedavno našli nekega starejšega gospoda, katerega sta prpravili, da ju je povabil na "majhen krok". Ko se je gospod drugo jutro prebudil, je opazil, da ima vse žepne izpraznjene. Naznanil je policiji vso zadevo, ki je ptički kmalu prišla.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

Tvoj nedeljski tovariš.

TEDENSKI KOLEDAR

- 12 **Ponedeljek** — Sv. Janez Fakund.
13 **Torek** — Sv. Anton Padovanski.
14 **Sreda** — Sv. Bazilij, škof.
15 **Četrtek** — Sv. Rešnje Telo.
16 **Petek** — Sv. Janez Francisek, spozn.
17 **Sobota** — Sv. Teofil iz Korte.
18 **Nedelja** — Sv. Efreim, diakon.

Rev. J. C. Smoley:

PRAZNIK PRESV. TROJICE

Zadnji ukaz, ki ga je dal Gospod apostolom, je bil, da bi učili in krščevali: "Pojdite in učite vse narode, in jih kršćite v imenu Očeta in Sina in sv. Duha." Njihova naloga je bila, da pouče ljudi o božjih osebah, kaj je storil za nje Bog Oče, Bog Sin, Bog sv. Duh, opozoriti so morali ljudi na vse dobrote, ki so jih prejeli od sv. Trojice, ko so jih krstili; opozoriti jih pa tudi na dolžnosti, katere imajo do teh božjih oseb.

Imamo praznik presv. Trojice. Premišljajmo tudi mi danes o dobrotah, ki smo jih prejeli od nje, in o dolžnostih, ki jih imamo napram trem božjim osebam.

1. **Bog Oče me je ustvaril.** Čemu me je ustvaril? Ali me je morda potreboval? Ne, Bog ni potreboval nikogar. To, da bi ustvaril je hotel tvor, kateremu je hotel dati življenje, da bi bil deležen njegove večne sreče. Neskončna ljubezen ga je vedla k temu. Kakšna dobrota! Brez Boga ne bi bil nič, Bog me je ustvaril, da bi bil srečen na veke. In kako nas je ustvaril! Dal nam je krasne darove: vid, sluh, vonj itd., vsi darovi telesni; dal nam je neumrjočo dušo, dal nam razum, da ga moremo spoznavati. To so dobrote prve božje osebe.

2. **Bog Sin me je odrešil.** Prvi človek ni ubogal Boga; grešil je in si tako nakopal večno kazen in prokletstvo. Ta greh, to kazen smo podedovali vsi po naših prvih starših. In tu se nas je Bog smilil. Poslal je svojega Sina. Iz ljubezni do nas je stopil božji Sin iz nebes, postal človek, da bi nas odrešil. Trpel je grozne muke, bil bičan, s trnjem kronan, končno križan; kjer je na lesu križa prejel za nas zadnjo kapljico svoje krvi. Greh prvih staršev je bilo neskončno razžaljenje Boga, zato je zaslužil tudi neskončno kazen. Bog Sin je vzel to neskončno kazen nase, in dasi Bog, dasi Sin božji, se je podvrgel vsem mukam, trpljenju in smrti, da je nas odrešil. To so dobrote druge božje osebe.

3. **Bog sv. Duh me je posvetil.** Ko smo bili rojeni, smo imeli brdko dedščino na sebi: izvirni greh, greh prvih staršev. Pekla, večne kazni smo bili rešeni po Jezusu Kristusu, nebo je bilo zame odprto, toda moja duša ni imela svatovskega oblačila, da bi se mogla udeležiti nebeske svatovščine; ni imela čistosti, svetosti; treba jo je bilo posvetiti. Zato je Kristus ustanovil sv. krst, pri katerem je duša umita izvirnega greha, tu v sv. krstu jo sv. Duh posvečuje. Sv. Duh me je posvetil — to je dobrota tretje božje osebe.

Kake dolžnosti pa imamo napram presv. Trojici? Prva je: **Bodimo hvaležni!** Nehvaležnost je, če se jaz, stvar božja, upiram svojemu stvarniku, da prestopam njegove zapovedi. Nehvaležnost je, če odkupljen z Jezusovo krvjo, to kri zaničujem, jo bogoskramsko preklinjam. Nehvaležnost je, če svatovsko oblačilo, ko me je sv. Duh posvetil, zamažem zopet z novimi grehi.

Bodimo hvaležni! Bogu Očetu s tem, da mu bomo pokorni. Hvaležni Bogu Sinu, da mu bomo vračali njegovo ljubezen; darujemo mu svoje srce, svoje želje, svoje hrepenenja. Bodimo hvaležni sv. Duhu, da bomo svatovsko oblačilo ohranili čisto. Če pademo, on nas znova posvečuje, zato pa skrbimo, da se bomo greha varovali in si ohranili svatovsko oblačilo neomadeževano.

Druge dolžnost: **Spoštujmo sebe in bližnjega.** Sem otrok božji, odkupljen s Kristusovo krvjo, posvečen od sv. Duha. Ne pozabimo tega nikoli! In kar sem jaz, to je moj bližnji. Zato se varujmo, da bi ga pohujšali. Cesar Avgust je imel krotkega jelena. Da bi ga kak lovec ne ustrelil, dal mu je okoli vrata zlat obesek z napisom: Noli me tangere — nikar se me ne dotakni! Tak obesek ima vsak izmed nas, smo last presv. Trojice. In tudi o nas velja: Noli me tangere — nikar se me ne dotakni! Gorje nam, ko bi ne pazili nase, ker smo lastni božja; gorje nam, ko bi skazili bližnjega, ker tudi on je lastnina božja. Spoštujmo sebe in bližnjega!

Končajmo premišljevanje s starodavnim slavorekom: Čast Bogu Očetu in Sinu in sv. Duhu, sedaj in na veke vekov. Amen.

DEMONSTRACIJE V TOKIO

Na gornji sliki se vidi spopad, ki se je nedavno pripetil med policijo in komunističnimi demonstranti v Tokio na Japonskem.

In pri vsem tem delu so bili rudarji še lačni. Končno je naš rudar zahteval obračun in posrečilo se mu je, da so mu izplačali po 28 Din dnevno za šit, seveda pa je moral poravnati svoj dolg v trgovini.

Odšel je dalje za zaslužkom. V Sunji je že na postaji nagovoril agent skupino slovenskih rudarjev, naj gredo v Oplenovec v Srbiji, kjer bodo našli dober zaslužek in je dal vsakemu po 30 Din za pot, občina pa jim je poskrbela polovične vozovnice. Sredi ceste v Oplenovec pa jih je ustavil ruski emigrant in jim odsvetoval, naj nikar ne hodijo tja, ker rudarji že pet mesecev niso dobili izplačanih mezd. Defal jim je: "Če meni, Rusu, ne verjamete, pojdite tja, saj so tam vaši ljudje Slovenci in vprašajte nje, kako se jim godi."

V Oplenovec so se res setali s tamkajšnjimi rudarji. Slovenci in jih vprašali, kako in kaj. Slovenci so jim odgovorili: "Po petih mesecih smo danes dobili na račun plače za vseh pet mesecev celih 40 Din. Da pa smo vzdržali pri delu, nam je rudnik dajal vsak dan kruha in slanino in ob tem smo delali. Sem smo prišli lepo oblečeni, sedaj smo strgani, kakor ni strgan noben capin. Brez vsega smo. Nekoč se je celo pripetilo, da celo en dan niti kruha nismo dobili, delati smo pa le morali. Pri bolniški blagajni ni nihče zavarovan, še manj pri bratovski skladnici. Eden Slovencev je nekoč zbolel za grižo, toda rudniku se je zdelo predrago poklicati zdravnika iz Arangelovca in je dal poklicati kar bližnjega vaškega vrača, to je preprostelega kmeta, ki se peča z raznimi čarovnijami. Ta je dal bolnemu Slovincu neko "zdravilo" — drugi dan je bolnik umrl. Tu ni vredno delati. Rudnik najame delavce, jih po dva, tri mesece ne plača, dokler se delavci ne naveličajo in odidejo, nakar najame druge, s katerimi napravi prav tako."

"Prišli smo res v Cerje. Tužno (dvakrat tužno za slovenske rudarje) pri Varaždinu. Delo smo res dobili, toda nikjer kantine, nikjer kuhinje in zvečel smo, da rudnik rudarjem tudi ne plačuje mezd. Prosili smo pri nekem kmetu za stanovanje in hrano. Kmet je obljubil, da da vsem štirim hranu in stanovanje za mesec dni za 1000 Din. Toda rudnik jih mora naprej plačati. Prosili smo upravnika rudnika, naj nam to preskrbi, toda ta nas je zapodil. Vložili smo proti rudniku tožbo pri varaždinskem sodišču, toda upravnika niti na sodišče ni bilo. Sedišče je prisodilo vsakemu od nas po 728 Din odškodnine, toda upravnik se za sodbo zopet ni zmenil in nam ni nič plačal. Našo stvar smo potem v Sloveniji izročili Delavski zbornici in Bratovski skladnici, naj nam preskrbi pravico. Morda bomo kaj dosegli, morda ne. Toliko pa pravim in svetujem vsem slovenskim rudarjem — raje delati pri kmetu v Sloveniji zastonj, vsaj lačni ne bomo, kakor pa na jug s trebukom za kruhom!"

ŠIROM JUGOSLAVIJE

Z drevesa je padel

V Šmartnem pri Litiji je padel z nekega drevesa 49 letni posestnik Jože Železnik in se nevarno pobil.

Asfaltna cesta do Ljubljane

Ministerstvo za zgradbe v Jugoslaviji, namerava podaljšati asfaltno cesto iz Zagreba do Ljubljane. Asfaltna cesta iz Beograda do Zagreba je že izgotovljena. Enako nameravajo izdelati asfaltno ceste

Društvo sv. Jožefa

Štev. 53, K.S.K.J.,
Waukegan, Ill.

Sprejema vse slovenske katoličane od 16. do 55. leta v odrasli oddelki; v mladinski oddelci pa od rojstva do 16. leta. — Seja se vrše vsako drugo nedeljo ob 9 uri jutraj. Društvo ustanovljeno leta 1900. — Skupno šteje 390 članov (ic). Nadaljnja pojasnila se dobi od sledečega odbora:

Math Slana, Jr., predsednik
Joseph Zorc, tajnik
Mike Opeka, blagajnik.

Društvo sv. Vida

Štev. 25, K.S.K.J.,
CLEVELAND, O.

Leto 1933.
Predsednik: Anton Skull, 1099 E. 71st St.

Tajnik: Anthony J. Fortuna, 1093 E. 64th St.

Zdravniki: Dr. J. M. Seliskar, Dr. M. J. Oman, Dr. L. J. Perme in Dr. A. J. Perko.

Društvo zbora vsako prvo nedeljo v mesecu v Knausovi dvorani ob 1. uri popoldne.

V društvo se sprejemajo člani (ice) od 16. do 55. leta.

Zavarujejo se lahko za 20-letno zavarovalnino ali pa do smrti zavarovalnino in sicer za \$250, \$500, \$1000, \$1500 in \$2000 poiznitine.

V društvo se sprejemajo tudi otroci od 1. dneva do 16. leta.

Za bolniško podporo na \$7.00 in \$14.00 tedenske bolniške podpore, v slučaju bolezni, bolnik naj se naznani pri tajniku samega, da dobi zdravniški list in karto in naj se ravna po pravilih.

vzdolž jadranske obale, na vsem jugoslovanskem ozemlju.

Slepa učiteljica — redovna sestra

Kakor poročajo iz Zagreba, je bila v samostan sv. Bogorodice v okolici Kruševca sprjeta kot samostanska sestra dosedanja učiteljica Olga Pančeva iz Zagreba, ki je nedavno oslepela.

Hripa, je razsajala

Po dolenskih vaseh, kakor v Brzljinu, Muhaborju, Kamencah in Drski je občutno razsajala nevarna hripa, ki je veliko oseb položila na bolniško posteljo. Nekaj jih je tudi podleglo.

Junaki 70 letnik

Tesarski in krovski mojster Martin Sušnik v Ljubljani, je letos obhajal 70 letnico svojega življenja. Kljub visokim letom je še čil in zdrav. To je pokazal, ko je za neko slavnost pred kratkim sam razobesil zastavo na zvoniku sv. Jakoba v Ljubljani. — Pač posebnost.

Letos se malo zida

Iz Ljubljane poročajo, da se letos prav malo zida. Do sedaj, tako poročajo, so se pojavile samo tri stranke, da bodo zidale nova poslopja. — Bomo malo zaslužka za zidarje.

Na operaciji

Kmalu po prvih dneh meseca maja je bil v karloški bolnici operiran metliški kaplan Janez Hladnik. Upajo, da bo ozdravel.

Samo radi malega lističa

"Dragi Biskup, prosim te, da pripraviš denar, ko bomo prišli k tebi. Pusti vrata odprta, da ne bo treba delati škoda." Radi tega malega lističa, katerega je našel na vratih gotovine. — Druga obsega 80 svoje hiše Ivan Biskup v Cerju, se je na sodišču v Zagrebu razvil dolg akt, zasliševanje in razprava, pri kateri je bil 26letni kmet Pavel Zakman iz Cerja obsojen na nekaj tednov zapora.

Nehvaležna hči

Iz Maribora poročajo, da je 30letna poročena žena Sidonija Sprak iz Zvenelja znamenovana kot hudobna ženska. Nekoč je ugriznila svojo sestro v prst tako močno, da ji ga je za vedno pohabila. Nedavno se je spravila tudi na svojega očeta Janeza Gumičarja, katerega je pretepla, ga povezala z vrvo in z verigo priklenila k stari skrinji tako, da je moral ležati z zvezanimi rokami na tleh. Obsojena je bila na 4 mesece strogega zapora.

Skozi okno je skočil

Na Javorniku pri Koroški Beli se je omračil um gostilničarju Pavlu Leskovcu. Navsezgodaj je nekega jutra skočil s prvega nadstropja svoje hiše in obležal polomljen na tleh.

Zlobna roka

Neki brezvestnej je zažgal stanovanjsko poslopje posestnika Jožeta Stoberja v Spod. Koreni pri Sv. Lenartu v Slov. gorah. Zgorelo je vse do ta in so sosedje in gasilci Stoberjeve komaj še žive rešili iz gorečega poslopja.

Nesreča

Na Jesenicah je padel s kolese 16 letni delavec Franc Ravnik in si tudi zlomil nogo.

Konjičkovo domotožje

Na neki licitaciji v Meljski vojašnici v Mariboru je kupil neki kmet vojaškega konja. Po par tednih je postalo konjičku dolg čas, odtrgal se je z uzde n zdirgal skozi mesto naravnost nazaj v vojašnico v svoj nekdanji hlev.

NA PRODAJ

imam dve krasni farmi. Ena obsega 10 akrov dobre zemlje z malo hišo. Samo \$550.00 v katerega je našel na vratih gotovine. — Druga obsega 80 akrov zemlje, hiša s 4 sobami, hlev in druga poslopja. Okrajna cesta. Cena \$1800.00. Lahke obroke. Blizu South Haven, Mich. Za pojasnila pišite na Geo. B. Dalrymple, Lacota, Mich.

Društvo 'SV. JERONIMA'

ŠTEV. 153, K.S.K.J., CANONSBURG, PA.

Ustanovljeno dne 19. aprila 1914. Šteje nad 200 članov v obeh oddelkih. Sprejema vse zavredne katoličane Slovence in Slovenke od 16. do 55. leta in v ml. oddelci od rojstva do 16. leta. Član ali članica, ko oboli, naj se takoj javi pri društvenem tajniku in potem naj se ravna po pravilih. Društvo zbora vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v lastnem prostoru.

Odbor za leto 1933:

Predsednik MIKE F. TOMŠIČ, Box 217, Houston, Pa.
Tajnik JOHN BEVEC, Box 16, Strabane, Pa.
Blagajnik ANTON TOMŠIČ, Box 94, Strabane, Pa.

OGLAS

Kakor je že bilo poročano v tem listu, se je ustanovil v Chicagi Slovensko-amerikanski klub, ki si je nadel nalogo, vzeti v svojo režijo preskrbo stanovanj in razno drugo potrebno za slovenske posetnike, ki bodo obiskali svetovno razstavo. Tem potom klub uljudno naznanja vsem slovenskim družinam v Chicagi, ki imajo na razpolago sobe za prenočišča in bi bili iste pri volji odstopiti proti najemini seveda, da naj se čimprej prigrasijo, najkasneje vsaj do 10. junija t. l.

Odbor Slovensko-amerikanskega kluba bo popisal vsa prijavljena stanovanja na poseben kartotek (index) ter bo tako pripravil vse potrebno, da se bodo obiskovalci svetovne razstave točno po želji nastanjivali na prijavljene kraje.

Slovenske družine, ki imajo na razpolago sobe za prenočišča, se naj čimprej prijavijo. Oni, ki čitajo ta oglas, naj o tem obveste še one družine, ki morda ne bodo čitali tega oglasa. Torej, kdor ima prostor za prenočišča, se naj dočasno prijavi sam, da se stanovanje ob času in pravilno vključi.

Stanovanja se naj prijavijo v grocerijski trgovini Joe Kukman, 1837 West Cermak Road, ali pa v upravnistvu Amerikanskega Slovencea, 1849 West Cermak Road.

Za Slovensko-amerikanski klub:

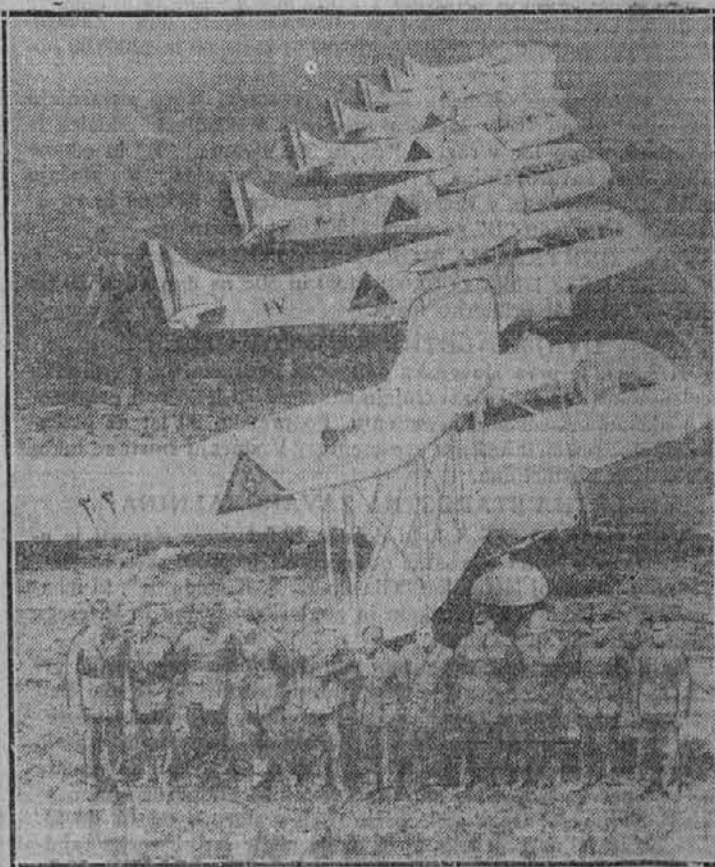
Joseph Gregorich,
(Ogl.) oskrbnik oddelka za prenočišča.

SLOVENSKI RUDARJI V JUŽNI SRBIJI IN DRUGOD

Rudar, ki je nam te stvari pripovedoval, se je vrnil lani sredi poletja od vojakov domov v Zagorje in je iskal dela, nikjer ga pa ni dobil. Zvečer je, da so nekateri Zagorjani dobili delo v Lesljanih pri Doberlinu v Bosni. In odpravil se je tja še z enim tovarišem. Delo sta res dobila, toda na akord. Delala sta po osem ur naporno akordno delo, da sta na dan zaslužila po 30 Din. (dinar je nekoliko več kakor 2c ameriške veljave) kar je za akordno delo skrajno malo, vendar pa bi bila še zadovoljna. Našemu informatorju so prvi mesec res izplačali ves zaslužek in revež si je toliko pripradel, da je mogel prvi

mesec vložiti od svojega skromnega zaslužka celo 300 Din v hranilnico. Drugi mesec pa že ni dobil več plače in tako cele tri mesece nič. Nihče v rudniku ni dobil plače vse tri mesece. Rudnik je v zasebnih rokah. Rudarji so blago jemali za bone v trgovinah, toda tudi v trgovinah je zmanjkalo živčja. Naš znanec je dobil proti koncu v trgovini s protekcijo 10 kg soli, drugi pa še tega ne. Pri vsem tem pomanjkanju pa so rudarje v rudniku na vso moč priganjati k delu. V vročini, pri kateri ni smel v zagorskem rudniku delati nihče več, kakor pet mi zaslužek in revež si je toliko pripradel, da je mogel prvi

POLET IZ ANGLIJE V IRAK

Osem vojaških aeroplanov je nedavno napravilo istočasno polet iz Anglije v azijsko državo Irak.

